

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025 - 2040

Gemeente Wormerland

Opdrachtgever	Gemeente Wormerland
Opgesteld door	Floor Lensing en Marieke Stevering-Rutten
Kenmerk	U25011
Status	Definitief versie 2
Datum	15 januari 2025

Voorwoord

Goed onderwijs is belangrijk voor de toekomst van alle kinderen in onze gemeente. Gemeente Wormerland en de schoolbesturen willen ervoor zorgen dat elk kind de kans krijgt om te leren en zijn of haar talenten te ontdekken. Daarvoor is niet alleen goed onderwijs nodig, maar ook goede schoolgebouwen. Deze gebouwen moeten duurzaam zijn en technisch en functioneel op orde. Ze moeten groot genoeg zijn voor het aantal leerlingen en een prettige en inspirerende plek zijn om te leren. Goede schoolgebouwen zijn nodig om leerlingen goed en modern onderwijs te geven. Ook maken ze onze gemeente een fijne plek om te wonen.

De gemeente heeft een belangrijke taak als het gaat om onderwijs-huisvesting. We moeten ervoor zorgen dat er genoeg gebouwen zijn voor onze basisscholen en gymzalen. En dat deze goed aansluiten op het onderwijs. Samenwerken wordt steeds belangrijker, ook tussen scholen en kinderopvang. Door onderwijs en kinderopvang bij elkaar te brengen in kindcentra, helpen we kinderen van 0 tot 12 jaar om zich beter te ontwikkelen. Dit is soms lastig. Scholen en kinderopvang willen graag samenwerken, maar ze worden op een andere manier aangestuurd en betaald. Toch is het belangrijk dat kinderen in een vloeiende lijn kunnen leren en zich ontwikkelen. En dat alle kinderen mee kunnen doen in het normale onderwijs. Onze schoolgebouwen moeten deze plannen mogelijk maken.

Gemeente Wormerland groeit de komende jaren met ongeveer 15%, omdat er tussen 2024 en 2030 veel nieuwe huizen worden gebouwd. Daardoor is er voor 2030 een nieuw schoolgebouw nodig in de kern van Wormer, naast de gebouwen die er nu al zijn.

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is een plan dat helpt om samen met de schoolbesturen te komen tot een visie voor de lange termijn. Het plan kijkt zestien jaar vooruit. De eerste vier jaar staan concreet

beschreven, en de twaalf jaar daarna geven een richting van wat er in de toekomst moet gebeuren. Zo kunnen we op tijd slimme keuzes maken. Dit plan is onderdeel van het collegeprogramma 2022 - 2026 en voldoet aan de nieuwe voorwaarden die binnenkort volgens de onderwijswetgeving verplicht worden.

Ik wil iedereen die aan het IHP heeft meegewerkt, waaronder de schoolbesturen en de kinderopvangorganisaties, bedanken voor hun inzet. Met het uitvoeren van dit plan zetten we samen een belangrijke stap richting betere en duurzamere schoolgebouwen.

Rick Ossendorp

Wethouder onderwijs gemeente Wormerland

Managementsamenvatting

De gemeente Wormerland heeft samen met de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties een gedragen, beleidsrijk Integraal Huisvestingsplan (vanaf hier: IHP) ontwikkeld voor de huisvesting van het primair onderwijs in de gemeente. Het "*Beleidsrijke Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025 - 2040 gemeente Wormerland*" vormt een planningsinstrument voor het plannen en beheren van de onderwijsgebouwen in de gemeente. Dit IHP heeft als doel om meerjarige afspraken te maken over de onderwijshuisvesting. Het IHP is een dynamisch document dat periodiek wordt geëvalueerd en geactualiseerd. Deze managementsamenvatting biedt een beknopte weergave van de belangrijkste elementen van het rapport. Vanuit het inhoudelijk kader zijn gezamenlijk denkrichtingen bepaald voor plannen met betrekking tot onderwijshuisvesting in de gemeente. Het inhoudelijk kader is uitgewerkt in vier thema's: doorgaande leer- en ontwikkelingslijn, inclusiever onderwijs, spreiding van het onderwijsaanbod en duurzaamheid.

Doorgaande leer- en ontwikkelingslijn

De gemeente Wormerland streeft naar een sterke samenwerking tussen onderwijs- en kinderopvangorganisaties. Het doel is de ontwikkeling van kindcentra die opvang en onderwijs bieden voor kinderen van 0 tot 13 jaar. Hierbij wordt, waar mogelijk, opvang en onderwijs geïntegreerd. Deze integratie wordt per situatie bekeken, afhankelijk van de haalbaarheid en wenselijkheid. Daarnaast is er aandacht voor de verbinding tussen scholen, kinderopvang en andere maatschappelijke partners zoals jeugdzorg, sport en cultuur, om de pedagogische infrastructuur te versterken.

Inclusiever onderwijs

De Wet Passend Onderwijs verplicht scholen om elke leerling die aangemeld is bij de school passend onderwijs te bieden. In Wormerland streven de gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties naar

inclusiviteit voor alle kinderen. Elke leerling kan in principe terecht op een reguliere school of kinderopvang, tenzij gespecialiseerde ondersteuning nodig is. Dit wordt mogelijk gemaakt door actieve samenwerking tussen scholen, kinderopvang en andere partners, evenals het delen van expertise om inclusiviteit te bevorderen.

Spreiding van onderwijsaanbod

De gemeente Wormerland, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties streven naar een goede spreiding van onderwijs en opvang binnen de gemeente. Ze hechten belang aan een divers aanbod van onderwijskundige en pedagogische concepten, afgestemd op de behoeften van kinderen en hun ouders. De samenwerking richt zich op het creëren van een gezonde balans tussen vraag en aanbod in elke kern van de gemeente.

Duurzaamheid

De gemeente en schoolbesturen van Wormerland streven naar duurzame schoolgebouwen met een goed binnenklimaat om de kwaliteit van onderwijs en opvang te verbeteren. Ze richten zich op energie-neutrale gebouwen (ENG) tijdens renovatie of nieuwbouw en participeren in gemeentebrede duurzaamheidsinitiatieven en subsidies. Verder nemen ze gezamenlijk verantwoordelijkheid om verduurzamingsmaatregelen te implementeren op natuurlijke momenten van (ver)nieuwbouw of renovatie.

Meerjarenuitvoeringsplan en meerjareninvesteringsplan

Het inhoudelijk kader is vertaald naar opgaven en denkrichtingen en deze zijn weggezet in tijd en zijn financieel vertaald. Het IHP bevat een meerjarenuitvoeringsplan waarin de onderlinge afhankelijkheid van projecten ook zichtbaar wordt. Daarnaast worden de kaders voor haalbaarheidsonderzoek, die voor ieder project gelden, weergegeven. Ten slotte is het Meerjarenuitvoeringsplan vertaald in een Meerjareninvesteringsplan.

Tot slot

Met het opstellen van het IHP anticiperen de gemeente en schoolbesturen op de wettelijke verplichting tot het opstellen van een IHP (*Wetsvoorstel Doelmatige aanpak onderwijshuisvesting*), die waarschijnlijk ingaat op 1 augustus 2025. Partijen nemen samen verantwoordelijkheid voor goede onderwijshuisvesting, gekoppeld aan en gebaseerd op een inhoudelijk kader. Gemeente en schoolbesturen leggen het onderwijshuisvestingsbeleid vast voor een periode van vier jaar, met een doorkijk van twaalf jaar na deze eerste periode. Op deze manier leidt het IHP tot een meer proactief onderwijshuisvestingsbeleid en tot meer zekerheid voor zowel de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties als de gemeente.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2		
Managementsamenvatting	3		
1 Inleiding	6		
1.1 Aanleiding en doel van het IHP	6		
1.2 Proces en betrokkenen	6		
1.3 Wet- en regelgeving	6		
1.4 Leeswijzer	7		
2 Inhoudelijk kader	9		
2.1 Inleiding	9		
2.2 Doorgaande leer- en ontwikkelingslijn	9		
2.3 Inclusiever onderwijs en kinderopvang	10		
2.4 Spreiding van het aanbod	11		
2.5 Duurzaamheid	12		
3 De huidige situatie	13		
3.1 Algemeen	13		
3.2 Leerlingenontwikkeling en leerlingenprognoses	13		
3.3 Primair onderwijs gemeente Wormerland	14		
4 Opgaven en denkrichtingen	16		
4.1 Basisonderwijs kern Wormer	16		
4.1.1 Opgaven per school	16		
4.1.2 Denkrichting kern Wormer	17		
4.2 Basisonderwijs kern Wijdewormer	18		
4.3 Basisonderwijs kern Jisp	18		
5 Meerjarenuitvoeringsplan	19		
5.1 Prioritering projecten tot meerjarenuitvoeringsplan	19		
5.2 Tijdvak 2025 - 2028	19		
5.3 Tijdvak 2029 - 2032	19		
5.4 Tijdvak 2033 - 2036	19		
5.5 Tijdvak 2037 - 2040	19		
5.6 Haalbaarheidsonderzoek	20		
6 Financiën	21		
6.1 Uitgangspunten meerjareninvesteringsplan	21		
6.2 Meerjareninvesteringsplan	23		
7 Conclusies en aanbevelingen	24		
7.1 Conclusie	24		
7.2 Aanbevelingen	24		
Bijlage 1 - Bewegingsonderwijs	26		
Bijlage 2 - Leerlingenprognoses	27		
Bijlage 3 - Ruimtebehoefte versus capaciteit	28		
Bijlage 4 - Schouwrapporten	30		
Bijlage 5 - Berekningen investeringskosten	31		

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel van het IHP

De gemeente Wormerland en de schoolbesturen voor primair onderwijs in de gemeente Wormerland hebben de ambitie om meerjarige afspraken te maken over de onderwijshuisvesting binnen een beleidsrijk kader. Het onderhavige Integraal Huisvestingsplan 2025 - 2040 (vanaf hier: IHP) is het resultaat van een proces waarbij vanuit een inhoudelijke visie en ambitie op diverse thema's is gekeken naar de vraagstukken die er zijn in de gemeente Wormerland. Huisvesting kan faciliteren en stimuleren in het uit laten komen van inhoudelijke ambities en doelen.

1.2 Proces en betrokkenen

Op basis van diverse individuele gesprekken met de gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties¹ en gezamenlijke bijeenkomsten, is het IHP tot stand gekomen. Het IHP is een dynamisch document dat aan verandering onderhevig is. De ontwikkeling van leerlingenaantallen, ruimtelijke ontwikkelingen, maar ook wijzigingen in de wet- en regelgeving kunnen van invloed zijn op het IHP. Voor aanvang van ieder nieuw tijdvak van vier jaar wordt het vorige tijdvak geëvalueerd en het IHP geactualiseerd.

De betrokken schoolbesturen zijn:

- Stichting OPSPOOR.
- Agora, Stichting voor Bijzonder Primair onderwijs in de Zaanstreek.
- Stichting De Eigen Wijs (samenwerkingsovereenkomst met Blossie).

De gemeente Wormerland is zowel ambtelijk als bestuurlijk, in de persoon van wethouder Ossendorp, betrokken geweest bij het opstellen van het IHP.

1.3 Wet- en regelgeving

De gemeente heeft een wettelijke taak als het gaat om onderwijshuisvesting. Deze is geborgd in de Wet op het primair onderwijs. In deze wet is vastgelegd dat de gemeente een zorgplicht heeft voor onder andere uitbreiding en (vervangende) nieuwbouw van scholen. Voor uitvoering van deze wettelijke taak heeft de gemeente de Verordening onderwijshuisvesting Wormerland 2020 opgesteld. Door middel van deze verordening kunnen schoolbesturen ieder jaar een aanvraag indienen voor bijvoorbeeld vervangende nieuwbouw van hun school. De gemeente beoordeelt deze aanvragen en stelt ieder jaar een huisvestingsprogramma op waarin de toegewezen huisvestingsvoorzieningen zijn opgenomen en een overzicht huisvesting waarin de afgewezen aanvragen zijn opgenomen. Het werken op deze wijze geeft geen zicht op de investeringen die nodig zijn over een langere periode.

Daarnaast gaat de zorgplicht voor onderwijshuisvesting ook over het beschikbaar stellen van ruimten voor voldoende klokuren bewegingsonderwijs. Er is een analyse uitgevoerd of de gemeente voldoet aan haar zorgplicht voor bewegingsonderwijs. Uit de analyse is gebleken dat de gemeente ruim voldoet aan haar zorgplicht voor bewegings-onderwijs. In de bijlage 1 is deze analyse opgenomen. De gemeente Wormerland groeit de komende jaren in leerlingen-aantal. Dit betekent dat de behoefte aan bewegingsonderwijs ook zal toenemen. Op dit moment gymmen de scholen meer uren dan de norm. Gezien dat feit en het feit dat er nog ruimte is in het rooster van de verschillende

¹ Kinderopvang Baloe en Kinderopvang Boefje

zalen, is de verwachting dat de gemeente Wormerland ook in de toekomst met de beschikbare zalen kan voldoen aan de zorgplicht voor bewegingsonderwijs.

Bij drie gymzalen in de gemeente Wormerland is een technische en functionele schouw uitgevoerd. Dit betreft gymzaal De Balk in Wormer, gymzaal De Harpoen in Jisp en de gymzaal in MFA Neck in Wijdewormer. De instandhouding van De Balk en MFA Neck kan via reguliere onderhoudswerkzaamheden en verduurzamingsmaatregelen. Vervanging van deze gymzalen is niet aan de orde.

De staat van de gymzaal in Jisp vraagt wel om maatregelen. Dit wordt gelijktijdig met het vraagstuk voor de school in Jisp opgepakt, zie hiervoor ook paragraaf 4.3.

Veel gemeenten en schoolbesturen kiezen ervoor om een IHP op te stellen waar een meerjarenperspectief in opgenomen staat. Op dit moment is een IHP nog een gentlemen's agreement. De wetgever bereidt een wet voor waarin het opstellen van een IHP een wettelijke verplichting wordt².

Gemeente en schoolbesturen stellen dan een IHP op voor een periode van zestien jaar, waarin de investeringen voor de eerste vier jaar opgenomen moeten worden in het meerjaren-investeringsplan van de gemeente. Met de verplichting tot het opstellen van een IHP komt er voor de schoolbesturen een verplichting tot het opstellen van een meerjarenonderhoudsplan. Doordat in de onderwijswetgeving sprake is van een gesplitste verantwoordelijkheid (gemeente voor de investering en schoolbesturen voor de exploitatie), is het van belang om met het meerjarenonderhoudsplan zicht te krijgen op de geplande onderhoudswerkzaamheden en kosten, om zo een weloverwogen afweging te maken over de toekomst van het gebouw. Naar

verwachting treedt de wet op 1 augustus 2025 in werking. Met het opstellen van het IHP sorteren gemeente en schoolbesturen voor op deze wet. De verplichting tot het opstellen van een IHP vervangt niet de verplichting tot het jaarlijks vaststellen van een huisvestingsprogramma onderwijs en een overzicht huisvesting. Schoolbesturen dienen conform de wet en de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs aanvragen in te dienen, waarover de gemeente een besluit moet nemen. Bij het vaststellen van het huisvestingsprogramma onderwijs en het overzicht huisvesting handelt de gemeente conform het IHP.

Voor het uitvoeren van de zorgplicht voor onderwijshuisvesting ontvangt de gemeente middelen in het gemeentefonds. Deze zijn niet geoormerkt. Het schoolbestuur ontvangt een lumpsum-bekostiging van het rijk voor het uitvoeren van haar taken.

1.4 Leeswijzer

Het IHP-rapport is opgebouwd aan de hand van de volgende hoofdstukken. In hoofdstuk 2 staat het inhoudelijke kader van de gemeente Wormerland en schoolbesturen over diverse thema's. Elk thema wordt inhoudelijk en ruimtelijk beschreven. Tevens wordt in dit hoofdstuk ingegaan op de taken en verantwoordelijkheden van de gemeente en schoolbesturen. Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van de huidige situatie (leerlingenaantallen, prognoses en gebouwen) van het onderwijs in Wormerland.

In hoofdstuk 4 zijn de vraagstukken en denkrichtingen van het totale scholenlandschap geschetst voor de kern Wormer, Wijdewormer en Jisp. In hoofdstuk 5 is het meerjaren-uitvoeringsplan opgenomen, waarbij de vraagstukken en denkrichtingen uit hoofdstuk 4 zijn geprioriteerd en ingedeeld in vier tijdvakken van ieder vier jaar. De kaders voor de

² Wetsvoorstel planmatige en doelmatige aanpak onderwijshuisvesting

gezamenlijke haalbaarheidsonderzoeken, die per project uitgevoerd worden, zijn hier benoemd. Hoofdstuk 6 bevat de financiën met een meerjareninvesteringsplan, waarbij voor iedere maatregel de investeringslasten zijn opgenomen in het betreffende tijdvak. In hoofdstuk 7 worden conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan.

2 Inhoudelijk kader

2.1 Inleiding

Het IHP is een beleidsrijk IHP. Dit betekent een IHP vanuit het inhoudelijk beleid richting de onderwijshuisvesting. Gemeente en schoolbesturen beschouwen de schoolgebouwen als middel (en geen doel) om bredere onderwijskundige en pedagogische ambities te faciliteren en stimuleren. Gezamenlijk zijn deze bredere ambities geformuleerd en is nagedacht over wat we graag willen bereiken met het onderwijs in de komende jaren. Deze ambities hebben betrekking op onderstaande thema's:

- doorgaande leer- en ontwikkelingslijn;
- inclusiever onderwijs;
- spreiding onderwijsaanbod;
- duurzaamheid.

Vanuit deze ambities is de vertaalslag gemaakt naar huisvesting: wat is er nodig en wat betekent het voor de huisvesting als we de bredere ambities willen bereiken? Dit hoofdstuk beschrijft de ambities en ruimtelijke component per thema. Vanuit deze ambitie is het streven om te komen tot een fijne leer- en ontwikkel-omgeving voor ieder kind en een fijne werkomgeving voor iedere professional in het onderwijs en in de kinderopvang in de gemeente Wormerland.

2.2 Doorgaande leer- en ontwikkelingslijn

Visie en ambitie

De gemeente en de onderwijs- en kinderopvangorganisaties in de gemeente hechten waarde aan een goede samenwerking. De intentie is om deze samenwerking te verdiepen en verder te ontwikkelen op zowel inhoud als in huisvesting. Dat betekent dat toegewerkt wordt naar kindcentra waarin opvang en onderwijs aangeboden wordt aan kinderen van 0 tot 14 jaar. Het basisonderwijs en voortgezet onderwijs hebben een inhoudelijke

samenwerking om het aanbod aan te passen aan de behoefte van het kind. Daarbij worden voorschoolse en naschoolse opvang en onderwijs met elkaar, waar mogelijk, vanuit de inhoud geïntegreerd. Dit doen we niet structureel op alle locaties, maar we bekijken per situatie in hoeverre een gezamenlijk aanbod wenselijk en haalbaar is.

Het onderwijs en de kinderopvang in gemeente Wormerland maken deel uit van de pedagogische infrastructuur. Vanuit onze zorgfunctie wordt ingezet op een directe verbinding tussen school, kinderopvang en de wijk of dorpskern, jeugdzorg, sport, cultuur en andere maatschappelijk partners.

Wat betekent dit voor de huisvesting?

Ten aanzien van de ruimtelijke component hebben de betrokken partners de ambitie om te streven naar zoveel mogelijk integratie van onderwijs en opvang in één gebouw, gericht op de doelgroep 0 tot 13-jarigen. Dit betekent dat onderwijs en opvang meer gebruik gaan maken van elkaars ruimten, waardoor er integratie ontstaat in het gebruik van ruimten.

De gemeente en schoolbesturen onderzoeken bij nieuwbouw en renovatie de inrichting van een kindcentrum, passend bij de behoefte van kinderen, hun ouders en de wijk. Er zijn diverse vormen mogelijk ten aanzien van het financieren van een kindcentrum. Zo kan de gemeente een voorinvestering doen en deze middels een minimaal kostprijsdekkende huur in rekening brengen bij de kinderopvangorganisaties. Een andere mogelijkheid is dat de kinderopvangorganisatie zelf investeert. Met betrekking tot het bestaande gebouwenbestand willen partijen de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn graag vormgeven binnen de huidige gebouwcapaciteit. Leegstand kan - indien van toepassing - effectief ingezet worden door ruimten te verhuren aan andere (kind)partijen. De gemeente en schoolbesturen maken aan de voorkant duidelijke afspraken over het gebruik van (onderwijs) vierkante meters door

kinderopvangpartners. Voor de situaties waarin de kinderopvang nu al leegstand huurt van het schoolbestuur is de intentie hier ook afspraken vast te leggen met de kinderopvangorganisatie, gemeente en schoolbestuur. We maken de afspraken met de intentie om kinderopvangorganisatie te behouden op de locatie. Daarnaast kunnen de kinderopvangorganisaties niet zonder overleg en duidelijke afspraken vierkante meters van het onderwijs innemen.

Taken en verantwoordelijkheden

De **gemeente** heeft een wettelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting. Dit houdt in dat de gemeente verantwoordelijk is voor voldoende en adequate huisvesting (door middel van (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding) voor het verzorgen van onderwijs. Ook is de gemeente Wormerland verantwoordelijk voor het bieden van voldoende ruimte voor bewegingsonderwijs voor alle scholen in de gemeente Wormerland. De gemeente is **niet** verantwoordelijk voor het huisvesten van kinderopvang.

Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het exploiteren van de schoolgebouwen, door middel van inzet van hun rijksbekostiging. Het schoolbestuur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van voldoende en adequaat onderhoud (klein en groot, schoonmaak en tuinonderhoud). Hiervoor stellen de schoolbesturen een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) op dat, vooruitlopend op de wetswijziging, beschikbaar gesteld wordt aan de gemeente Wormerland.

Kinderopvang is verantwoordelijk voor eigen huisvesting. Zoals in paragraaf 2.2 aangegeven zijn diverse vormen mogelijk voor het realiseren van een kindcentrum.

2.3 Inclusiever onderwijs en kinderopvang

Visie en ambitie

De Wet Passend Onderwijs verplicht elke school om elke leerling die bij de school is aangemeld een zo passend mogelijke vorm van onderwijs aan te bieden (zorgplicht voor scholen/schoolbesturen). Kan de school dat niet zelf, dan moet zij de ouders een voorstel doen voor een ander, wél passend aanbod binnen het samenwerkingsverband. De gemeente Wormerland, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties streven naar inclusiviteit in de gemeente voor alle kinderen. Alle kinderen kunnen terecht op een school en kinderopvang in Wormerland, tenzij een gespecialiseerde setting beter tegemoetkomt aan de ondersteuningsbehoefte van het kind. Om dit te waarborgen werken scholen en kinderopvangorganisaties actief samen met elkaar en andere samenwerkingspartners. Ook het actief delen van expertise zorgt ervoor dat inclusiviteit vorm krijgt. De gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties streven naar een optimale clustering van ondersteuningsbehoefte voor verschillende doelgroepen.

Wat betekent dit voor de huisvesting?

Inclusiever onderwijs vraagt om flexibele schoolgebouwen waarin op eenvoudige wijze aanpassingen doorgevoerd kunnen worden. De flexibiliteit wordt gezocht in:

- Extra gespreksruimten voor professionals (zorg/ondersteuning) die (waar nodig) afwisselend gebruikmaken van de ruimten.
- Lesruimten voor kleine groepjes leerlingen om separaat les te kunnen krijgen.
- Maatregelen om toegankelijkheid en bereikbaarheid te verbeteren van zowel de locaties als de individuele ruimten voor leerlingen met lichamelijke beperkingen.
- Bewegingsmogelijkheden om aan de behoefte van leerlingen te voldoen.

Om deze flexibiliteit te waarborgen willen de gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties passende gebouwen creëren. Dit betekent dat tijdens een natuurlijk moment van investeren (vervangende nieuwbouw/renovatie) in gezamenlijk overleg wordt gekeken welke (toekomstige) doelgroepen de school bedient en welke aanvullende voorzieningen hiervoor benodigd zijn (extra of andersoortige ruimten, gebouwelijke aanpassingen en dergelijke). Binnen de huidige gebouwen kan deze flexibiliteit in meer of mindere mate gecreëerd/gevonden worden. Indien van toepassing kan de leegstand benut worden voor het realiseren van deze flexibiliteit ten behoeve van het bieden van inclusiviteit. Het al dan niet benutten of toevoegen van ruimten voor het faciliteren van inclusiever onderwijs en kinderopvang wordt integraal en in samenhang beoordeeld.

Taken en verantwoordelijkheden

De ruimtelijke gevolgen van inclusiviteit hebben voornamelijk geen vertaling gekregen in wetgeving rondom onderwijshuisvesting. Voor inclusiever onderwijs wordt bij nieuwbouw gekeken naar zo optimaal mogelijke flexibiliteit in het gebouw. Bij bestaande bouw wordt voor inclusiever onderwijs gekeken naar de mogelijkheden om leegstand in te zetten. Gemeente, schoolbesturen en kinderopvang hebben uitgesproken dat er op casusniveau en afhankelijk van de mogelijkheden in de financiële middelen sprake kan zijn van aanvullende voorzieningen.

2.4 Spreiding van het aanbod

Visie en ambitie

Gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties ambiëren een goede spreiding van het onderwijs en opvang over de gemeente Wormerland. Zowel de gemeente als de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties hechten waarde aan een pluriform aanbod in onderwijskundig en pedagogisch concept en denominatie, passend bij de behoefte van kinderen en hun ouders. Hierbij

streven de partijen naar een gezonde balans tussen vraag en aanbod in elke kern.

Wat betekent dit voor de huisvesting?

Gemeente, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties streven naar een goede balans tussen vraag en aanbod van onderwijs en opvang in de gemeente Wormerland. Huisvesting wordt als middel ingezet om tot een goede spreiding van het onderwijsaanbod te komen. Hierbij wordt gekeken naar het clusteren van voorzieningen om een toekomstbestendige en duurzame manier van investeren te bevorderen. De noodzaak tot samenwerken wordt gevoeld om versnippering van het aanbod te voorkomen en te streven naar optimalisatie van balans tussen vraag en aanbod. In de gemeente Wormerland is er voor alle kinderen woonachtig in de kernen thuisnabij onderwijs en een dekkend aanbod binnen 2 km door de goede geografische spreiding. In de kernen Jisp en Wijdewormer staat een school. In de kern Wormer staan vier scholen die alle vier binnen 2 km afstand van elkaar zijn gehuisvest.

Taken en verantwoordelijkheden

Gemeente, schoolbesturen en kinderopvang zien het als een **gezamenlijke verantwoordelijkheid** dat vraag en aanbod integraal worden bekeken en aangestuurd. Welke vraag is er en welk aanbod moet daar tegenover staan, rekening houdend met de behoefte aan het behouden van pluriformiteit. Hierbij wordt voor de behoefte aan een ander onderwijsconcept dan aangeboden wordt in gemeente Wormerland, gekeken naar het aanbod in de regiogemeenten. Dit kan leiden tot afspraken over bijvoorbeeld minimale/maximale schoolgroottes, het doorverwijzen van leerlingen of een (bestuurlijke) samenwerking waarbij besloten kan worden tot het clusteren van voorzieningen.

2.5 Duurzaamheid

Visie en ambitie

De gemeente en schoolbesturen ambiëren goede schoolgebouwen met een goed binnenklimaat, om zo goed mogelijk onderwijs en opvang te realiseren. Specifiek voor onderwijshuisvesting is het streven naar goede duurzame schoolgebouwen met een goed binnenklimaat (Frisse scholen klasse B). De gemeente en schoolbesturen zetten in op het ENG (energieneutraal gebouw) maken van het onderwijsvastgoed bij renovatie of (ver)nieuwbouw. Hierbij wordt aangehaakt op gemeentebrede initiatieven en programma's op het gebied van duurzaamheid en wordt gekeken naar de mogelijke subsidies die worden aangeboden.

Gemeente en schoolbesturen nemen gezamenlijke verantwoordelijkheid om op de natuurlijke momenten van (ver)nieuwbouw of renovatie maatregelen te treffen voor het verduurzamen van het vastgoed.

Wat betekent dit voor de huisvesting?

Bij vervangende nieuwbouw van scholen is het streven naar eindnorm ENG. Bij vernieuwbouw en renovatie is het streven naar het verduurzamen op eindnorm ENG. Wanneer dit niet mogelijk is (bijvoorbeeld als er geen capaciteit is op het elektriciteitsnetwerk) wordt verduurzaamd naar minimaal de eisen voor een bijna energieneutraal gebouw (BENG). Bij wijzigingen in wetgeving (ander politiek klimaat) kan deze ambitie onderwerp zijn van gesprek.

Taken en verantwoordelijkheden

Voor het realiseren van de landelijke, provinciale en gemeentelijke ambities ten aanzien van verduurzaming, voelen gemeente en schoolbesturen voor bovenwettelijke zaken een **gezamenlijke verantwoordelijkheid**. Verduurzamingsmaatregelen leiden in de regel tot hogere investeringskosten (stichtingskosten), maar kunnen een (beperkt) reducerend effect op de structurele

exploitatiekosten hebben. Voor de bekostiging van bovenwettelijke verduurzamingsmaatregelen bij renovatie en nieuwbouw proberen gemeente en schoolbesturen door bundeling van middelen deze ambitie te bereiken. Dit kan bijvoorbeeld het financieren van de stap van BENG naar ENG zijn.

De gemeente en schoolbesturen brengen per project, via een gezamenlijke businesscase, de financiële bijdrage van de schoolbesturen voor verduurzaming in beeld. Deze businesscase wordt in de definitiefase van het project opgesteld. De businesscase maakt duidelijk hoe de eenmalige investeringskosten zich verhouden tot eventuele reductie van de energie- en overige exploitatiekosten en of een bijdrage van een schoolbestuur mogelijk is volgens de financiële regels dan wel of het past binnen hun financiële mogelijkheden.

3 De huidige situatie

3.1 Algemeen

De gemeente Wormerland telt zes scholen voor primair onderwijs. Deze worden bestuurd door de schoolbesturen De Eigen Wijs (één school), Agora (één school) en OPSPOOR (vier scholen).

Afbeelding 1. Speelveld primair onderwijs in gemeente Wormerland

3.2 Leerlingenontwikkeling en leerlingenprognoses

De basisscholen in de gemeente Wormerland tellen op 1 oktober 2023 in totaal 1.264 leerlingen³. Dit aantal neemt de laatste jaren

³ Bron: aantal leerlingen per onderwijssoort, cluster en leeftijd, DUO 2023

licht toe. Volgens de prognose⁴ stijgt het leerlingenaantal in de gemeente Wormerland de komende jaren. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de totale leerlingenprognoses.

naam school	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ICBS WormerWieken	172	177	183	215	235	267
OBS Wijdewormer	77	83	83	104	117	123
OBS De Harpoen	104	107	110	107	94	95
OBS De Eendragt	405	390	363	355	323	296
OBS Weremere	344	333	322	326	366	365
IKC De Eigen Wijs	60	90	103	118	108	118
	1.162	1.180	1.164	1.225	1.243	1.264

Tabel 1a. Leerlingenontwikkeling per school (2018-2023)

naam school	2025	2030	2035	2040
ICBS WormerWieken	305	360	398	401
OBS Wijdewormer	134	144	149	155
OBS De Harpoen	90	69	72	93
OBS De Eendragt	270	272	300	303
OBS Weremere	405	450	497	501
IKC De Eigen Wijs	122	138	152	153
Totaal	1.326	1.433	1.568	1.606

Tabel 1b. Leerlingenprognose per school (2025-2040)

⁴ Bron: leerlingenprognoses Basisonderwijs gemeente Wormerland 2024 - 2042, Planning Verband Groningen BV (2024)

3.3 Primair onderwijs gemeente Wormerland

In deze paragraaf is een nadere analyse opgenomen van de capaciteit van de gebouwen versus de ruimtebehoefte. In bijlage 3 is dit voor de gehele looptijd van het IHP per school in beeld gebracht.

Algemeen

In de schoolgebouwen in de gemeente Wormerland wordt een deel van de capaciteit van de gebouwen verhuurd aan de kinderopvang. In onderstaande tabel is aangegeven wat de totale capaciteit van het gebouw is, welk deel is verhuurd aan de kinderopvang en wat daarmee de resterende onderwijscapaciteit is. In alle tabellen die volgen, hebben we gerekend met de gecorrigeerde capaciteit, zijnde de gebouwcapaciteit minus de m² die verhuurd zijn aan de kinderopvang.

Verhuur kinderopvang in/bij schoolgebouwen gemeente Wormerland				
naam school	gebouwcapaciteit in m ² bvo	verhuurd aan kinderopvang door schoolbestuur	onderwijscapaciteit in m ² bvo	opmerkingen
ICBS WormerWieken	1.404	75	1.329	Baloe huurt ook nog 420 m ² van de gemeente
OBS Wijdewormer	1.024	144	880	Baloe huurt ook nog 232 m ² van de gemeente
OBS De Harpoen	862	76	786	Baloe huurt ook nog 86 m ² van de gemeente
OBS De Eendragt	2.038	250	1.788	Baloe huurt op dit moment 65 m ² , dit wordt op zeer korte termijn uitgebreid naar 250 m ²
OBS Weremere	2.339	71	2.268	Baloe huurt ook nog 537 m ² van de gemeente
IKC De Eigen Wijs	851		851	

Kern Wormer

In de kern Wormer zijn vier scholen voor basisonderwijs. ICBS WormerWieken (verder: WormerWieken), OBS De Eendragt (verder: De Eendragt), OBS Weremere (verder: Weremere) en IKC De Eigen Wijs (verder: De Eigen Wijs). Deze vier onderwijslocaties hebben gezamenlijk een gebouwcapaciteit van 6.632 m². Een deel van deze capaciteit is verhuurd aan de kinderopvang. Vanuit de ambitie voor een doorgaande leer- en

ontwikkelingslijn is het wenselijk dit te behouden. De totale gecorrigeerde capaciteit is 6.236 m².

Deze totale capaciteit is niet voldoende om de totale behoefte aan ruimte op te vangen. In de kern Wormer is volgens de prognose in 2040 een capaciteitstekort van ongeveer 1.500 m². De scholen in de kern Wormer beschouwen het capaciteitstekort als een gezamenlijke opgave, waarbij de permanente capaciteit van de huidige gebouwen als een gegeven beschouwd wordt.

Basisscholen Kern Wormer					
naam school	bouwjaar	renovatiejaar	norm bvo (2040)	capaciteit gebouw (m ²)	verschil norm en capaciteit (m ²)
ICBS WormerWieken	1998		2.242	1.329	-913
OBS De Eendragt	2006		1.766	1.788	22
OBS Weremere	2010		2.754	2.268	-486
IKC De Eigen Wijs	1998		980	851	-129
Totaal			7.742	6.236	-1.506

Tabel 2. Gebouwgegevens per school – Kern Wormer

Kern Wijdewormer

In de kern Wijdewormer is één school voor basisonderwijs. OBS Wijdewormer (verder: Wijdewormer). Deze onderwijslocatie heeft een gebouwcapaciteit van 1.024 m². Een deel is verhuurd aan de kinderopvang. Hierdoor blijft 880 m² over.

Deze totale capaciteit is op de lange termijn niet voldoende om de totale behoefte aan ruimte op te vangen. In de kern Wijdewormer is volgens de prognose in 2040 een capaciteitstekort van 95 m².

Basisscholen Kern Wijdewormer					
naam school	bouwjaar	renovatiejaar	norm bvo (2040)	capaciteit gebouw (m ²)	Verschil norm en capaciteit (m ²)
OBS Wijdewormer	2013		975	880	-95

Tabel 3. Gebouwgegevens per school – Kern Wijdewormer

Kern Jisp

In de kern Jisp is één school voor basisonderwijs. De Harpoen. Deze onderwijslocatie heeft een gebouwcapaciteit van 862 m². Een deel is verhuurd aan de kinderopvang. Hierdoor blijft 786 m² over.

Deze totale capaciteit is voldoende om de totale behoefte aan ruimte op te vangen. In de kern Jisp is volgens de prognose in 2040 een capaciteitsoverschot van 143 m².

Basisscholen Kern Jisp					
naam school	bouwjaar	renovatiejaar	norm bvo (2040)	capaciteit gebouw (m ²)	Vershil norm en capaciteit (m ²)
OBS De Harpoen	1940	1950, 1980, 1990, 2000	643	786	143

Tabel 4. Gebouwgegevens per school – Kern Jisp

4 Opgaven en denkrichtingen

In dit hoofdstuk wordt per school in beeld gebracht welke opgaven er zijn ten aanzien van onderwijshuisvesting, gekoppeld aan de inhoudelijke visie en ambities zoals geformuleerd in hoofdstuk 2. Daarnaast zijn er uitgangspunten en wensen geformuleerd ten aanzien van het toekomstbestendig maken van de onderwijshuisvesting. Dit heeft geleid tot denkrichtingen op kernniveau, waarbij voor de kernen integraal wordt gekeken naar de verschillende gebouwen (waar dat aan de orde is), de opgave en hun onderlinge samenhang. Voor alle gebouwen zijn schouwrapporten opgesteld. Deze zijn als separate bijlage 4 bij dit rapport gevoegd.

4.1 Basisonderwijs kern Wormer

Deze paragraaf beschrijft als eerste de huisvestingsvragen per gebouw. Hierbij ligt de focus op de staat van de gebouwen en welke maatregelen (eventueel) nodig zijn. Vervolgens wordt de denkrichting voor deze kern toegelicht, waarbij de opgaven van de diverse scholen samengenomen wordt.

4.1.1 Opgaven per school

*ICBS WormerWieken en
IKC De Eigen Wijs*

WormerWieken en De Eigen Wijs zijn samen gehuisvest in een gebouw uit 1998. In het schoolgebouw en in een locatie

op het terrein van de school is kinderopvang gehuisvest. De schouw van het gebouw heeft laten zien dat het gebouw in goede staat is. Functioneel heeft het gebouw door de gebouwopzet beperkingen. Binnen de looptijd van het IHP zijn geen maatregelen

nodig voor dit gebouw. De scholen hebben ruimtegebrek door toename van het aantal leerlingen. Voor het schooljaar 2024 - 2025 is een oplossing gevonden, voor het volgende schooljaar is er nog geen oplossing en dit geldt ook voor de periode daarna.

OBS De Eendragt

De Eendragt is gevestigd in een gebouw uit 2006. Het schoolgebouw bestaat uit twee lagen met daarboven appartementen. De schouw van het gebouw heeft laten zien dat het gebouw in een goede staat is. Er is sprake van leegstand in het gebouw. Een deel van de leegstand wordt gebruikt door de kinderopvang. Binnen de looptijd van het IHP zijn geen maatregelen nodig voor dit gebouw.

OBS Weremere

Weremere is gehuisvest in een gebouw uit 2010. De schouw van het gebouw heeft laten zien dat het gebouw in goede staat is. In hetzelfde gebouw is

kinderopvang gevestigd. Daarnaast huurt de kinderopvang ook een beperkt aantal vierkante meters van het schoolbestuur. De verwachte groei van de leerlingen overstijgt de vierkante meters van het gebouw. Dit betekent dat OPSPoor de keuze heeft gemaakt om te gaan werken met een beperking op de instroom van leerlingen op de Weremere. De leerlingen worden doorverwezen naar een andere school die ruim binnen de verplichte afstand gehuisvest zit. Binnen de looptijd van het IHP zijn geen maatregelen nodig voor dit gebouw.

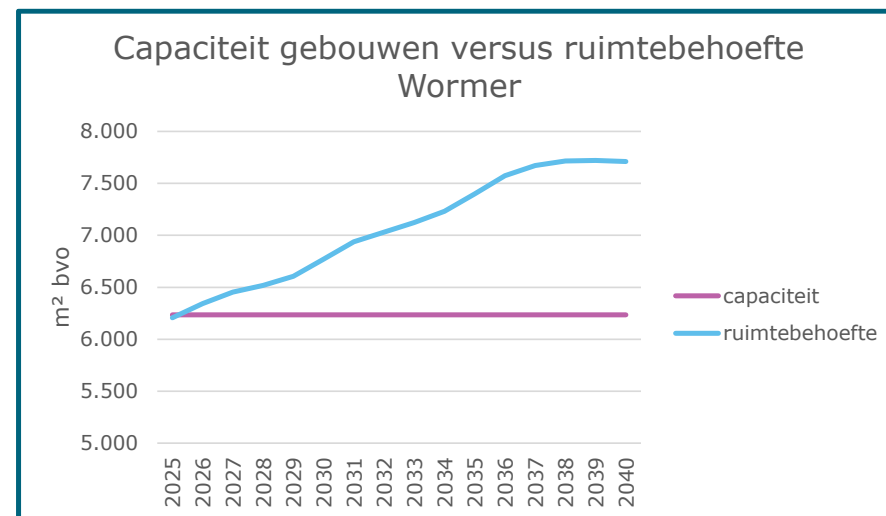
4.1.2 Denkrichting kern Wormer

De leerlingenpopulatie in de kern Wormer neemt de komende jaren fors toe. Op de middellange termijn is er sprake van een capaciteitstekort voor ongeveer 260 leerlingen. De drie schoolbesturen die actief zijn op de vier basisscholen hebben voor de oplossing van dit vraagstuk gezamenlijk de volgende uitgangspunten voor zowel de korte als lange termijn bepaald:

- Pluriform aanbod wenselijk op basis van denominatie en concept.
- Plek voor vier scholen en vier schoollocaties in de kern Wormer op basis van het leerlingenaantal.
- Spreiding verbeteren door realiseren schoollocatie in omgeving woningbouwuitbreiding.
- Vanuit ambitie samenwerking met kinderopvang behouden en uitbreiden.
- De capaciteit van de huidige drie gebouwen (minus de verhuur aan de kinderopvang) wordt hierbij als maximum capaciteit beschouwd door de schoolbesturen.

Dit betekent dat er een nieuw schoolgebouw gerealiseerd moet worden van ongeveer 1.500 m² bvo voor 260 leerlingen. Vanuit het uitgangspunt van spreiding wordt een onderzoek opgestart naar een passende locatie. Voor het realiseren van een permanent schoolgebouw is minimaal zes jaar nodig afhankelijk van factoren zoals het vinden van een geschikte locatie, ruimtelijke procedures en omgevingsvergunning. In die periode ontstaat een tekort aan m² in de kern Wormer. De Weremere en De Eendragt kunnen niet verder groeien dan de capaciteit van het gebouw. Dit betekent dat de Weremere op termijn teruggaat naar een aantal leerlingen passend bij de maat van het gebouw en dat De Eendragt een zeer beperkte gebouwcapaciteit om te groeien heeft.

In onderstaande grafiek is voor de kern Wormer de beschikbare capaciteit afgezet tegen de ruimtebehoefte.

Voor de WormerWieken en De Eigen Wijs is er voor het schooljaar 2024 – 2025 voor het capaciteitstekort een noodoplossing bedacht. Dit betekent dat er tot aan de realisatie van het gewenste vierde permanente schoolgebouw tijdelijke huisvesting nodig is. In de planning, zoals die in het volgende hoofdstuk is weergegeven, is het realiseren van tijdelijke huisvesting in twee fasen opgenomen (2025 en 2027). De permanente huisvesting kan op zijn vroegst in 2030 klaar zijn. De tijdelijke behoefte is berekend aan de hand van de ruimtebehoefte van de scholen die nu in het gebouw aan De Balk 2-A en 2-B zijn gevestigd. In onderstaande tabel is af te lezen welke behoefte er de komende jaren is in dit gebouw.

Uitbreidingsbehoefte scholen locatie De Balk 2-A en 2-B						
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
ruimtebehoefte	2.438	2.548	2.634	2.729	2.769	2.835
gebouwcapaciteit	2.255	2.255	2.255	2.255	2.255	2.255
verhuurd aan opvang	75	75	75	75	75	75
onderwijs capaciteit	2.180	2.180	2.180	2.180	2.180	2.180
verschil	-258	-368	-454	-549	-589	-655

Op basis van deze analyse is rekening gehouden om in twee fasen in totaal 600 m² tijdelijke huisvesting te realiseren, 300 m² in 2025 en 300 m² in 2027.

4.2 Basisonderwijs kern Wijdewormer

OBS Wijdewormer

Wijdewormer is gehuisvest in een gebouw uit 2013. De school maakt deel uit

van een complex met een sportvoorziening, een dorps huis en appartementen. Een deel van het schoolgebouw is verhuurd aan de kinderopvang. De schouw van het gebouw heeft laten zien dat het gebouw in goede staat is. Er is sprake van leegstand in het gebouw. Een deel van de leegstand wordt gebruikt door de kinderopvang. Binnen de looptijd van het IHP zijn geen maatregelen nodig voor dit gebouw.

4.3 Basisonderwijs kern Jisp

OBS De Harpoen

Deze school is gevestigd in een gebouw dat oorspronkelijk is gebouwd in

1940. In de periode daarna is er diverse keren aangebouwd en

gerenoveerd (1950, 1980, 1990 en 2000). De schouw van het gebouw heeft laten zien dat het gebouw in redelijke staat is. Het gebouw is goed onderhouden. Recentelijk zijn de installaties vervangen. Een deel van de leegstand wordt gebruikt door de kinderopvang. In het IHP is rekening gehouden met vervangende huisvesting voor deze school in het vierde tijdvak van het IHP. In het derde tijdvak moet onderzocht worden welke oplossing het meest passend is. Bij dit onderzoek moet ook de nabijgelegen gymzaal meegenomen worden. Uit de schouw is gebleken dat renovatie, vernieuwbouw of nieuwbouw van deze gymzaal ook aan de orde is. In het IHP is rekeningen gehouden met vervangende huisvesting voor de gymzaal in het vierde tijdvak van het IHP.

5 Meerjarenuivoeringsplan

De vraagstukken en denkrichtingen zijn in dit hoofdstuk vertaald naar een meerjarenuivoeringsplan, opgedeeld in vier tijdvakken van ieder vier jaar. Voordat de projecten tot uitvoering gebracht kunnen worden, wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd om tot het best passende scenario te komen.

In paragraaf 5.1 is omschreven hoe de prioritering van de projecten tot stand is gekomen. Daarna zijn de projecten per tijdvak weergegeven in paragraaf 5.2 tot en met 5.5. Paragraaf 5.6 geeft een beschrijving van de uitgangspunten bij het uitvoeren van de haalbaarheidsonderzoeken.

5.1 Prioritering projecten tot meerjarenuivoeringsplan

De prioritering van projecten gebeurt niet alleen op basis van leeftijd en de staat van het gebouw, maar ook op basis van de inhoudelijke ambities en visie. Daarnaast kunnen ruimtelijke ontwikkelingen van invloed zijn op de prioritering van projecten. De prioritering is op basis van consensus tot stand gekomen en de gemeente en gezamenlijke schoolbesturen staan achter deze prioritering. Er is begrip voor het feit dat niet alle projecten tegelijkertijd uitgevoerd kunnen worden. Met het onderhavige IHP is voor alle schoolbesturen perspectief wanneer hun school (of scholen) aan de beurt is. De tabel hieronder bevat de prioritering van de projecten. Deze worden in de volgende paragrafen toegelicht.

5.2 Tijdvak 2025 - 2028

In het eerste tijdvak moet er voor gezorgd worden dat er voldoende gebouwcapaciteit beschikbaar is om de groei in de kern Wormer op te vangen en er daarmee voor te zorgen dat alle leerlingen in de kern Wormer een plek hebben. Hierbij is onderscheid gemaakt in een tijdelijke situatie en een permanente situatie. In 2025 en 2027 wordt mogelijk gefaseerd tijdelijke

huisvesting gerealiseerd om de groei in het gebouw aan de De Balk in Wormer op te kunnen vangen. Ondertussen wordt een onderzoek opgestart bij het vinden van een locatie voor de permanente oplossing van het capaciteitstekort in de kern Wormer. In de planning is rekening gehouden met een onderzoeksfase van drie jaar en vervolgens een projectfase van drie jaar, die start in tijdvak 1 en doorloopt in tijdvak 2.

5.3 Tijdvak 2029 - 2032

In dit tijdvak is de oplevering van de permanente oplossing voor het capaciteitstekort in de kern Wormer opgenomen. De tijdelijke huisvesting kan daarna afgestoten worden.

5.4 Tijdvak 2033 - 2036

In tijdvak 3 wordt het onderzoek naar de meest passende scenario voor De Harpoen in Jisp opgestart om er voor te zorgen dat het project in het vierde tijdvak uitgevoerd kan worden.

5.5 Tijdvak 2037 - 2040

In tijdvak 4 staat de projectfase van de vervangende huisvesting voor De Harpoen (inclusief de gymzaal) op de planning.

Meerjare uitvoeringsplan gemeente Wormerland																			
naam bestuur	brin	naam school	huisvestingsvraag	tijdvak 1				tijdvak 2				tijdvak 3				tijdvak 4			
				2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Agora	16YE	ICBS WormerWieken	zie kern Wormer																
OPSPoor	04IA	OBS Wijdewormer	geen																
OPSPoor	18EP	OBS De Harpoen	vervangende huisvesting (incl. gymzaal)																
OPSPoor	18MN	OBS De Eendragt	zie kern Wormer																
OPSPoor	18NU	OBS Weremere	zie kern Wormer																
De Eigen Wijs	31FM	IKC De Eigen Wijs	zie kern Wormer																
Kern Wormer	n.v.t.	n.v.t.	capaciteit tussenoplossing (2 maal)																
Kern Wormer	n.v.t.	n.v.t.	capaciteit permanent																

	haalbaarheidsfase
	projectfase

5.6 Haalbaarheidsonderzoek

Voorafgaand aan een specifiek project (nieuwbouw, renovatie, vernieuwbouw) staat steeds een haalbaarheidsonderzoek gepland. Het doel van deze onderzoeken is om helder te krijgen welke strategie het meest passend is en onder welke voorwaarden het een haalbaar project wordt. De exacte uitvraag voor ieder haalbaarheidsonderzoek wordt door de gemeente en betrokken schoolbesturen te zijner tijd opgesteld. Elementen die in ieder onderzoek terug moeten komen zijn:

- In hoeverre draagt een scenario bij aan de inhoudelijke visie en ambitie zoals genoemd in hoofdstuk 2?
- Welke kindpartijen en aan onderwijs gelieerde instellingen zijn wenselijk om betrokken te worden bij het project?
- Wanneer er nog geen locatie is bepaald: welke locatie is het meest geschikt en draagt bij aan een goede spreiding van het onderwijs over de gemeente?
- Wat zijn de kosten van elk scenario (gebouw, eventuele grondaankoop, infrastructurele maatregelen, tijdelijke huisvesting et cetera)?
- Op welke wijze draagt elk scenario bij aan de duurzaamheidsambities van de gemeente en schoolbesturen?
-

- Op welke termijn is dit scenario te realiseren (rekening houdend met beschikbaarheid van grond, ruimtelijke procedures et cetera)?
- Welke gevolgen heeft het scenario voor andere onderwijsvoorzieningen?

6 Financiën

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de financiële effecten van de opgaven in het IHP. Dit is gedaan aan de hand van normbedragen en kengetallen. Tijdens het project zelf wordt duidelijk wat de werkelijke kosten zijn. In paragraaf 6.1 beschrijven we de gehanteerde uitgangspunten voor het meerjareninvesteringsplan en in paragraaf 6.2 is het meerjareninvesteringsplan zelf opgenomen.

6.1 Uitgangspunten meerjareninvesteringsplan

- Voor de projecten is gerekend met het geprognosticeerde leerlingenaantal op 1 oktober 2039 (vijftien jaar vanaf nu).
- Voor de kern Wormer is gerekend met leerlingenaantallen die in de bestaande schoolgebouwen passen (Kameelstraat 24, Zandweg 15, De Balk 2-A en 2-B) en voor de gewenste vierde locatie met het restant aantal leerlingen.

Analyse gebouwcapaciteit kern Wormer		
locatie	gecorrigeerde capaciteit	ruimte voor ?? leerlingen
Zandweg 15	1.973	347
Kameelstraat 24	2.268	410
De Balk 2-A en 2-B	2.180	394
<i>totaal</i>	<i>6.421</i>	<i>1.151</i>
prognose aantal leerlingen 2040		1.374
prognose aantal leerlingen vierde locatie		223
ruimtebehoefte vierde locatie		1.322

- Alle bedragen zijn inclusief btw, stichtingskostenniveau.
- Het basisbedrag voor vervangende nieuwbouw is berekend op basis van de normbedragen zoals de VNG die adviseert in de model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs, prijspeil 2024. Het normbedrag vaste voet prijspeil 2024 (inclusief de eerste 350 m²)

bedraagt € 1.591.128,00. Het normbedrag voor iedere volgende m² bedraagt € 2.723,00. Deze bedragen worden ieder jaar door de VNG geïndexeerd. Het door de VNG geadviseerde normbedrag is onvoldoende om een gebouw te realiseren dat aan het Bouwbesluit voldoet.

- Voor een reëel investeringsbedrag op basis van BENG (Bouwbesluit) en Frisse scholen Klasse B is gerekend met een bedrag van € 3.400,00 op basis van het Bouwkostenkompas (d.d. juli 2024) voor de capaciteitsuitbreiding in de kern Wormer en met € 4.000,00 voor De Harpoen (in verband met de geringe omvang van dat project). Voor een reëel investeringsbedrag op basis van ENG is gerekend met een bedrag van € 3.600,00 op basis van het Bouwkostenkompas (d.d. juli 2024) voor de capaciteitsuitbreiding in de kern Wormer en met € 4.200,00 voor De Harpoen (in verband met de geringe omvang van dat project).
- Voor NOM (Nul op de meter) zijn geen richtbedragen te benoemen, omdat er te veel factoren zijn die invloed hebben op dit uitgangspunt. Er zijn ook nog geen goede benchmarkgegevens beschikbaar.
- Vervangende nieuwbouw is het uitgangspunt voor de raming. Afweging renovatie of vervangende nieuwbouw wordt in een haalbaarheidsonderzoek/businesscase gemaakt. Op basis van de ambities, onder andere ten aanzien van duurzaamheid, is de verwachting dat de kosten van renovatie als alternatief voor vervangende nieuwbouw gelijk dan wel hoger zijn dan vervangende nieuwbouw.
- Voor de tijdelijke oplossing voor de kern Wormer is gerekend de VNG-normbedragen voor tijdelijke uitbreiding. Dit betekent dus dat er tijdelijke huisvesting wordt aangeschaft. De normbedragen bestaan uit een vast bedrag van € 50.934,00 en een bedrag per m² van

- € 2.333,00. Een alternatief zou zijn om de tijdelijke huisvesting te huren. Hiervoor zouden dan offertes opgevraagd moeten worden.
- Voor de vervangende huisvesting van de gymzaal is rekening gehouden met een investering van € 1.767.686,00 conform de VNG-normbedragen (exclusief eventuele paalfundering). Onze ervaring is dat het realiseren van een gymzaal op basis van dit geadviseerde bedrag mogelijk is en dat een opslag niet noodzakelijk is.
 - Er is geen rekening gehouden met kosten voor eventuele tijdelijke huisvesting tijdens het renovatie- of nieuwbouwproject van De Harpoen in Jisp Bij het haalbaarheidsonderzoek dat in tijdvak 3 wordt opgestart wordt pas duidelijk of tijdelijke huisvesting noodzakelijk is tijdens de renovatie/bouw.
 - Er is geen rekening gehouden met eventuele uitbreiding van het onderwijsleerpakket en meubilair. Dat geldt alleen voor de scholen die groeien en niet eerder zijn ingericht voor dat aantal leerlingen. Voor de eerste inrichting wordt gerekend met de VNG-normbedragen, prijspeil 2024. Die zijn: een vast bedrag van € 49.859,00 (inclusief 200 m²) en voor elke volgende m² een bedrag van € 174,00 per m² bvo.
 - Er is geen rekening gehouden met een voorinvestering voor het realiseren van ruimte voor kinderopvang dan wel andere kindpartners.
 - Er is geen rekening gehouden met een extra investering van een aanvullende ruimtebehoefte in verband met de ambities rondom inclusief onderwijs.
 - Er is geen rekening gehouden met eventuele locatieafhankelijke voorzieningen zoals stedenbouwkundige voorwaarden of extra kosten in verband met woningbouw boven op het schoolgebouw.
- Het investeringsbedrag is opgenomen in het geplande jaar van oplevering en ingebruikname.

Meerjareninvesteringsplan gemeente Wormerland																			
				tijdvak 1				tijdvak 2				tijdvak 3				tijdvak 4			
naam bestuur	brin	naam school	huisvestingsvraag	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Agora	16YE	ICBS WormerWijken	zie kern Wormer																
OPSPoor	04IA	OBS Wijdewormer	geen																
OPSPoor	18EP	OBS De Harpoen	vervangende huisvesting school																
			vervangende huisvesting gymzaal																
OPSPoor	18MN	OBS De Eendragt	zie kern Wormer																
OPSPoor	18NU	OBS Weremere	zie kern Wormer																
De Eigen Wijs	31FM	IKC De Eigen Wijs	zie kern Wormer																
Kern Wormer	n.v.t.	n.v.t.	capaciteit tussenoplossing (2 maal)		€ 725.367		€ 725.367												
Kern Wormer	n.v.t.	n.v.t.	capaciteit permanent						€ 5.428.800										
totaal				€ -	€ 725.367	€ -	€ 725.367	€ -	€ 5.428.800	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 4.468.286	€ -	€ -

6.2 Meerjareninvesteringsplan

In onderstaande tabel is het meerjareninvesteringsplan dat voortkomt uit het meerjarenuitvoeringsplan opgenomen. In deze tabel is uitgegaan van de adviesbedragen rondom een ENG-gebouw, omdat dat aansluit bij de ambitie zoals beschreven in hoofdstuk 2. In bijlage 5 zijn de onderliggende berekeningen bij deze tabel opgenomen.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusie

De gemeente Wormerland heeft samen met de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties een gedragen, beleidsrijke visie ontwikkeld die de basis vormt voor de huisvesting van het primair onderwijs in de gemeente. Het "Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Wormerland 2025 - 2040" vormt een cruciaal instrument voor het plannen en beheren van de onderwijsgebouwen in de gemeente Wormerland. Het IHP is een ambitieus plan dat een duidelijke visie en strategie voor de toekomst van onderwijshuisvesting binnen de gemeente schetst. De visie richt zich niet alleen op het realiseren van optimale leer- en ontwikkelingsomgeving voor leerlingen, maar ook op het versterken van onder andere inclusiviteit, spreiding van het onderwijsaanbod en duurzaamheid.

De basis van het IHP is de sterke nadruk op samenwerking, gezamenlijkheid en partnerschap. De gemeente Wormerland, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties werken nauw samen om de gestelde doelen te bereiken. De uitgewerkte denkrichtingen zijn tonend voor de wijze waarop de vraagstukken zijn benaderd, namelijk vanuit een gedeelde visie en vanuit samenwerking.

Het plan is dankzij het integrale karakter een krachtig instrument geworden om de verschillende aspecten van onderwijs, kinderopvang en onderwijshuisvesting in samenhang te benaderen.

7.2 Aanbevelingen

Blijvende inzet op gezamenlijkheid en intensieve samenwerking

Voor de gemeente Wormerland is dit IHP in de kern een doordachte strategie die zich niet alleen richt op het bouwen van schoolgebouwen, maar vanuit inhoudelijke visie en ambities kijkt

naar een gezonde balans in vraag en aanbod voor het onderwijs en opvang. Dit mondt uit in een goede samenwerking tussen schoolbesturen onderling, kinderopvangorganisaties en de gemeente. Er is vertrouwen dat deze samenwerking in de uitvoering van het IHP wordt vastgehouden en het wordt aanbevolen om hierin te blijven investeren.

Haalbaarheidsonderzoek

Om de organisatorische haalbaarheid van projecten te versterken, is het essentieel om aan het begin van elk project gedegen haalbaarheidsonderzoek uit te voeren. Hierbij worden experts en belanghebbenden betrokken. Het vroegtijdig herkennen van mogelijke uitdagingen stelt betrokken partijen in staat om zich voor te bereiden en oplossingen te ontwikkelen, terwijl een flexibele aanpak veranderingen tijdens de uitvoering mogelijk maakt. Deze proactieve benadering zal helpen om projecten binnen de gestelde termijnen en budgetten te voltooien en de doelen van het IHP voor de gemeente Wormerland te verwezenlijken. Het gezamenlijk uitwerken van haalbaarheids-onderzoek biedt daarnaast de mogelijkheid om financiële middelen efficiënt in te zetten en prioriteiten te stellen op basis van realistische overwegingen.

Uitwerken routekaart verduurzaming bestaande gebouwen

Voor de gebouwen die niet in het IHP zijn opgenomen, maar nog wel voor lange tijd in stand gehouden worden, is het wenselijk een routekaart op te stellen om de ambities rondom duurzaamheid en ventilatie te bereiken.

De gemeente en schoolbesturen voelen hiervoor een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De verantwoordelijkheid van het schoolbestuur als exploitant van het gebouw staat hierbij buiten kijf (bijvoorbeeld voor het vervangingsonderhoud), maar de gemeente heeft vanuit de visie en ambitie en de afspraken gemaakt in het Klimaatakkoord ook een rol. Bij het opstellen van

de routekaart worden afspraken gemaakt over de kostenverdeling. De gemeente neemt het initiatief in het opstellen van de routekaart.

Evaluatie en actualisatie beleidsrijk IHP

Zoals in hoofdstuk 1 aangegeven, is een IHP een dynamisch document dat aan het eind van elk jaar geëvalueerd wordt door de gemeente Wormerland, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties. Deze evaluatie volstaat met een korte terugblik met, waar nodig, aanpassingen. Het verdient aanbeveling om het IHP in ieder geval iedere vier jaar volledig te actualiseren.

Daarnaast kunnen wijzigingen in wet- en regelgeving voor het onderwijs, kinderopvang, dan wel wet- en regelgeving op het gebied van bijvoorbeeld bouwen en klimaat, van invloed zijn op de afspraken die gemaakt zijn in het IHP en daarmee om een aanpassing van het IHP (op onderdelen) vragen. Ook wijzigingen in de wijze en hoogte van bekostiging van de gemeente en schoolbesturen voor onderwijshuisvesting kunnen aanpassen van het IHP nodig maken. Ten slotte kunnen ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de realisatie van (op dit moment nog onvoorzien) woningbouwplannen, vragen om actualisatie van de projecten in het IHP. De gemeente Wormerland, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties bepalen samen of het IHP op basis van het voorgaande om actualisatie vraagt.

Opstellen huurbeleid

Op basis van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs kunnen schoolbesturen leegstaande ruimten in een schoolgebouw verhuren of in medegebruik geven. Op dit moment worden er in diverse schoolgebouwen ruimten verhuurd aan kinderopvangorganisaties. De afspraken die schoolbesturen met de kinderopvangorganisaties maken rondom huur- en exploitatiekosten zijn niet eenduidig. Het verdient aanbeveling om eenduidige afspraken te maken door middel van het opstellen van huurbeleid. Dit

huurbeleid moet de samenwerking aan de doorgaande leer- en ontwikkelingslijn faciliteren.

Bijlage 1 - Bewegingsonderwijs

Separate bijlage.

Ruimte om te zijn.

Bijlage 2 - Leerlingenprognoses

Leerlingenprognoses basisonderwijs gemeente Wormerland																						
nr. bestuur	naam bestuur	brin	naam school	woonplaats	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
41251	Agora	16YE	ICBS WormerWieken	WORMER	284	305	322	339	341	350	360	366	371	378	387	398	403	406	406	406	401	395
41434	OPSPoor	04IA	OBS Wijdewormer	WIJDEWORMER	130	134	144	151	151	149	144	142	142	146	148	149	151	152	152	154	155	152
41434	OPSPoor	18EP	OBS De Harpoen	JISP	91	90	80	74	70	67	69	69	69	64	67	72	79	82	84	88	93	100
41434	OPSPoor	18MN	OBS De Eendragt	WORMER	282	270	260	243	257	265	272	276	280	285	293	300	305	307	307	306	303	298
41434	OPSPoor	18NU	OBS Weremere	WORMER	388	405	420	431	426	438	450	457	464	472	484	497	504	507	508	507	501	494
42751	De Eigen Wijs	31FM	IKC De Eigen Wijs	WORMER	121	122	122	124	130	134	138	140	142	144	148	152	154	155	155	155	153	151
totaal			Totaal		1.296	1.326	1.348	1.362	1.375	1.403	1.433	1.450	1.468	1.489	1.527	1.568	1.596	1.609	1.612	1.616	1.606	1.590

Bijlage 3 - Ruimtebehoefte versus capaciteit

OBS Wijdewormer		WIJDEWORMER															
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	
ruimtebehoefte	854	874	924	960	960	949	924	914	914	934	944	949	960	965	965	975	
gecorrigeerde capaciteit	880	880	880	880	880	880	880	880	880	880	880	880	880	880	880	880	
verschil	26	6	-44	-80	-80	-69	-44	-34	-34	-54	-64	-69	-80	-85	-85	-95	

OBS De Harpoen		JISP															
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	
ruimtebehoefte	658	653	602	572	552	537	547	547	547	522	537	562	597	612	623	643	
gecorrigeerde capaciteit	786	786	786	786	786	786	786	786	786	786	786	786	786	786	786	786	
verschil	128	133	184	214	234	249	239	239	239	264	249	224	189	174	163	143	

ICBS WormerWijken		WORMER															
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	
ruimtebehoefte	1.629	1.734	1.820	1.905	1.915	1.961	2.011	2.041	2.066	2.101	2.147	2.202	2.227	2.242	2.242	2.242	
gecorrigeerde capaciteit	1.329	1.329	1.329	1.329	1.329	1.329	1.329	1.329	1.329	1.329	1.329	1.329	1.329	1.329	1.329	1.329	
verschil	-300	-405	-491	-576	-586	-632	-682	-712	-737	-772	-818	-873	-898	-913	-913	-913	

OBS De Eendragt		WORMER															
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	
ruimtebehoefte	1.645	1.585	1.535	1.449	1.520	1.560	1.595	1.615	1.635	1.661	1.701	1.736	1.761	1.771	1.771	1.766	
gecorrigeerde capaciteit	1.788	1.788	1.788	1.788	1.788	1.788	1.788	1.788	1.788	1.788	1.788	1.788	1.788	1.788	1.788	1.788	
verschil	143	203	253	339	268	228	193	173	153	127	87	52	27	17	17	22	

OBS Weremere		WORMER															
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	
ruimtebehoefte	2.156	2.241	2.317	2.372	2.347	2.407	2.468	2.503	2.538	2.578	2.639	2.704	2.739	2.754	2.759	2.754	
gecorrigeerde capaciteit	2.268	2.268	2.268	2.268	2.268	2.268	2.268	2.268	2.268	2.268	2.268	2.268	2.268	2.268	2.268	2.268	
verschil	112	27	-49	-104	-79	-139	-200	-235	-270	-310	-371	-436	-471	-486	-491	-486	

IKC De Eigen Wijs		WORMER															
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	
ruimtebehoefte	809	814	814	824	854	874	894	904	914	924	944	965	975	980	980	980	
gecorrigeerde capaciteit	851	851	851	851	851	851	851	851	851	851	851	851	851	851	851	851	
verschil	42	37	37	27	-3	-23	-43	-53	-63	-73	-93	-114	-124	-129	-129	-129	

Totaal kern Wormer																
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
ruimtebehoefte	6.239	6.374	6.486	6.550	6.636	6.802	6.968	7.063	7.153	7.264	7.431	7.607	7.702	7.747	7.752	7.742
gecorrigeerde capaciteit	6.236	6.236	6.236	6.236	6.236	6.236	6.236	6.236	6.236	6.236	6.236	6.236	6.236	6.236	6.236	6.236
<i>verschil</i>	-3	-138	-250	-314	-400	-566	-732	-827	-917	-1.028	-1.195	-1.371	-1.466	-1.511	-1.516	-1.506

Totaal gemeente Wormerland																
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
ruimtebehoefte	7.751	7.901	8.012	8.082	8.148	8.288	8.439	8.524	8.614	8.720	8.912	9.118	9.259	9.324	9.340	9.360
gecorrigeerde capaciteit	7.902	7.902	7.902	7.902	7.902	7.902	7.902	7.902	7.902	7.902	7.902	7.902	7.902	7.902	7.902	7.902
<i>verschil</i>	767	617	506	436	370	230	79	-6	-96	-202	-394	-600	-741	-806	-822	-842

Bijlage 4 - Schouwrapporten

Zie separate bijlagen.

Bijlage 5 - Berekeningen investeringskosten

Berekeningen Meerjareninvesteringsplan gemeente Wormerland											
naam school	huisvestingsvraag	aantal lln. 2039	ruimtebehoefte 2039	VNG norm	VNG per m ²	Reëel bedrag BENG + Frisse scholen B	Reëel BENG en Frisse scholen B per m ²	ENG	ENG per m ²	NOM	NOM per m ²
ICBS WormerWieken	zie kern Wormer	394	2.182								
OBS Wijdewormer	geen	154	975								
OBS De Harpoen	vervangende huisvesting school	88	643	€ 2.388.967	€ 3.715	€ 2.572.000	€ 4.000	€ 2.700.600	€ 4.200	pm	pm
	vervangende huisvesting gymzaal	n.v.t.	n.v.t.	€ 1.767.686	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
OBS De Eendragt	zie kern Wormer	310	1.786								
OBS Weremere	zie kern Wormer	410	2.266								
IKC De Eigen Wijs	zie kern Wormer	260	1.508								
Kern Wormer	capaciteit tussenoplossing (2 maal)	n.v.t.	300 + 300	€ 1.450.734	€ 2.418	€ 1.450.734	€ 2.418	€ 1.450.734	€ 2.418	n.v.t.	n.v.t.
Kern Wormer	capaciteit permanent	n.v.t.	1.508	€ 4.744.362		€ 5.127.200		€ 5.428.800		pm	pm
totaal				€ 10.351.749		€ 9.149.934		€ 9.580.134		€ -	

*Penta Rho*TM

Ruimte om te zijn.

**Penta Rho Organisatie Ontwikkelt
Huisvesting B.V.
Boogschutterstraat 52
7324 BA Apeldoorn**

**T (055) 538 66 90
E info@pentarho.nl
I www.pentarho.nl**

KvK-nr. 08169718